XAQANİ ŞİRVANİ TƏRƏFİNDƏN DEYİLƏN SÖZLƏR VƏ KƏLAMLAR

Qızılın qiymətini məhək, sözün qiymətini söz sərrafı bilər.

Tamah zəncirini ancaq sağlam ağıl qıra bilər.
Çox möhnətin sonu bir gün səadətdir bu dünyada.
Qış gedər bahar gələr, bir adətdir bu dünyada.

Ədalət də eşq və şərab kimi ürəklərin pasını silər.
Hər kim qızıl yığıb töksə kisəyə,
Kisə tək boğazı keçər ilməyə.

İnsaflı cəza yersiz təltifdən yaxşıdır.
İstəsən güzgütək saf olsun ürək,
Sinəndən on şeyi atasan gərək:
Haram, qeybət, kin, paxıllıq, tamah,
Kibr, riya, həsəd, ədavət, kələk.

Kimin qızıldadır gücü, yəqin bil,
O, quldur, qızılın sahibi deyil.

Mənəm mənəm deyib öymə özünü,
Həmişə müxtəsər eylə sözünü.

Təmkinli insanlara səbr çox yaraşır.

Ağlın varsa, gücə, qızıla, nüfuza tabe olma!
Qoy sənə rəhbərlik edən ancaq təmiz vicdanın olsun.

Bir piyada olub düz getmək xoşdur,
Bir vəzir olub əyri getməkdən

Gözlə öz nəfsini, öz izzətini,
Tapdaq etməsinlər heysiyyətini.

Nə vaxtadək yanacaqsan möhnət evi yurdun üçün?
Sən deməklə Şirvan dönüb olmayacaq, bil, xeyirvan.

Övladdan da qiymətlidir məna dolu fikirlərin,
Ailədən əzizdir o mənalar ki, yaratmısan!

Qul verər zillətilə şahın adına zinət,
Sarımsaqla yoxlanar Çin müşkündə keyfiyyət

Xaqani vermişdir qəmdən imtahan,
Daha nə istəyir bu könül ondan?

Adam var ki, bilməz nədir qanacaq,
Fazil adamlara lağ edər ancaq.

Sənətkarlıq nədir? Bilmək istəsən,
Gəl, məndən sən onun sirrini öyrən!
Kamal mayasında bir zərrə idim,
Ağlımla Günəşə dönüb, yüksəldim.
İndi söz Günəşi aləmdə mənəm,
Şairlərdən üç qat ucadır rütbəm.

Ağıl kəməndini səmayə atsam,
Ayı bir top kimi tutaram asan.

Bir qamış axırda həsirə dönər,
Başqa bir qamışdan alınar şəkər.

Məhəmməd sonuncu peyğəmbər gəldi,
Qədri, şərəfisə ərşə yüksəldi.

Əvvəl papaq olar, sonrasa zinət,
Hər şey tamamlanar sonda, nəhayət.

Dizi məktəb olan kəsdə gərək bir hümmət olsun ki,
Önündə it kimi diz çökdürə bilsin o, aslanı.

Söz mülkünün məndən yaxşı yoxdur özgə şəhriyarı,
Bu dünyada tək mənimdir söz mülkünün ixtiyarı.

Əqlə ağır yük daşıdan mənim könlüm, bəyanımdır,
Qələm seyrə çıxan zaman söz üzəngi tutanımdır.

Getdi o dövranlar, getdi o dəmlər,
Ki, Cəmşid şah idi, div isə nökər.
Nə işlər törədir, yaxşı bax cahan,
Cəmşid qul olmuşdur, divsə hökmran.